

מבנים ועיסוקים הטעונים רישוי עסקים

על פי חוק רישוי עסקים (תשכ"ח-1968) וצו רישוי עסקים המעודכן, ניהול מרכז קהילתי כולל בתוכו מגוון פעילויות המוגדרות כ"טעונות רישוי". המטרה היא להבטיח את שלום הציבור, בטיחות המשתמשים, איכות הסביבה ומניעת מפגעים. להלן מפרט והסבר המותאמים למבנה של מרכז קהילתי, של החברה למתנ"סים:

1. מהו עסק טעון רישוי במתנ"ס?

עסק טעון רישוי הוא כל פעילות המופיעה בצו רישוי עסקים. במתנ"ס, גם אם הפעילות היא ללא מטרת רווח, עצם קיומה מחייב רישוי אם היא פתוחה לקהל הרחב או כרוכה בסיכונים ספציפיים (כגון מזון, בריכה או התקהלות המונית).

מרכיבי המפרט והדרישות:

- **בטיחות המבנה:** אישור קונסטרוקציה, מערכות כיבוי אש ותקינות חשמל.
 - **היבטי תברואה:** רישוי למטבחים, קפיטריות או בריכות שחייה.
 - **אבטחה וסדר ציבורי:** דרישות משטרת ישראל לגבי כמות סדרנים, גידור ודרכי מילוט.
 - **נגישות:** עמידה מלאה בתקנות הנגישות (מבנה ושירות).
- צו רישוי עסקים קובע מי הם העסקים טעונים רישוי על פי פריט עיסוק. [מצ"ב קישור לצו](#).
 - הרשות המקומית (אגף הרישוי ברשות, או מי שמינה ראש הרשות מטעמו בו נימצא המרכז הקהילתי) הינו הגוף המוסמך להוציא רישיון עסק.

2. פירוט עיסוקים נפוצים במרכז הקהילתי

א. אולם ספורט ומרכז ספורט

אולם ספורט המשמש לאירועים מעבר לאימונים שוטפים (כגון מופעים או כנסים) מחייב רישוי עסק. יש להקפיד על הבהרות הרישוי המופיעות בפרסומי החברה (אולם ספורט כמרכז חיים בקהילה). כל הנ"ל למעט אולם במוסד חינוכי המשמש את המוסד בלבד

ב. חדר כושר

רישוי ניתן לצמיתות, ומחייב בדיקות תקופתיות ואישור כל המתקנים אחת לחצי שנה.

ג. אולם מופעים/תרבות

מקום לעריכת מופעים ריקודים.

ד. בריכת שחייה

נחשבת לאחד העיסוקים המורכבים ביותר. מחייבת אישור משרד הבריאות (איכות המים), נוכחות מציל, מגיש עזרה ראשונה ואבטחה.

ה. מזון וקפיטריה

כל מקום המגיש מזון (גם אם מדובר בזכיין חיצוני) טעון רישוי תחת פריט "מזון". האחריות של מנהל המרכז היא לוודא שלספק יש רישיון יצרן ואישור וטרינרי/בריאותי.

ו. אירועי תרבות והפנינג (אירוע המוני)

אירוע חד-פעמי תחת כיפת השמים או במבנה שאינו מיועד לכך בשגרה, מחייב "רישיון עסק זמני".

3. טבלת ריכוז: מבנים ועיסוקים טעוני רישוי

סוג מבנה/ עיסוק	פריט רישוי (לפי הצו)	גורמי אישור נדרשים	דגשים מיוחדים למנהל
אולם מופעים / תרבות	7.7 א'	משטרה, כבאות, הנדסה	וידוא תפוסת קהל מקסימלית מאושרת.
אולם ספורט	7.7 ד'	משטרה, כבאות, נגישות	דגש על יציאות חירום ותקינות מתקני ספורט.
בריכת שחייה	7.4 א'	משרד הבריאות, כבאות, משטרה	חובת בדיקות מים יומיות ונוכחות מציל.
קפיטריה / מזנון	4.2	משרד הבריאות, כבאות	חובה לוודא רישיון עסק של הזכיון.
קייטנה	7.8	משה"ח, הבריאות, כבאות	אישור בטיחות קייטנות (מינהל חברה ונוער).
אירוע המוני (הפנינג)	7.7 ה'	משטרה, כבאות, יועץ בטיחות	דורש רישיון זמני לכל אירוע בנפרד.
צהרון / גן ילדים	(חוק- הפיקוח)	משה"ח, כבאות, בטיחות	מבדק בטיחות מוס"ח שנתי חובה.

4. המלצות לביצוע

- תיק רישוי מרכזי:** יש לנהל במרכז הקהילתי תיק המרכז את כל רישיונות העסק והאישורים התקופתיים (חשמל, גז, מטפים).
- מבדק שנתי:** בצעו מבדק בטיחות מקיף לקראת פתיחת שנת הפעילות (אוגוסט-ספטמבר).
- אחריות שילוחית:** זכרו כי האחריות המשפטית לקיום פעילות ללא רישיון עסק מוטלת על מנהל המרכז ועל הנהלת העמותה.

טיפ: אם המבנה בבעלות הרשות המקומית, ודאו כי קיים "אישור שימוש" בתוקף וכי הרשות מבצעת את בדיקות התשתית הנדרשות באחריותה.

מינהל וביטחון